

"Hseyniyy ua, Sovet ua v "trbiysiz ua

Mktblrdki dbiyyata gldikd is bu ii trdnlr el hmin adamlardr ki, hseyniyyy, mam Hsey () mclislrin
uaqlarn buraxlmasn istmir

Arannnews-Son gnldr sosial bklrd ibtidai v orta mktb agirdlrinin dbiyyat kitablarnda xlaqsln, trbiysizliyin, ablon v jarqon sz yn olan materiallarn drc olunmas kskin mzakir v tnqid edilir. Bir kitabda kimins anal trbiysiz obraz kimi qlm verilir, digr yazda bir baqa xlaqsiz motivlrdn ibart yazlara rast glirik. Yadma dd ki, Azrbaycandan yerli dibli rdd olub gedn erotik yazanlardan biri bu yaxnlarda yazrd ki, biz erotik yazdmza gr qnandq, indi demk olar btn bu cr yazarlar Azrbaycandan gedib, indi han Azrbaycann dz-mlli yazarlar? Yni demk istyir ki, biz yoxuq lk, di indi buyurun xlaql bir ey rsy gtirin. lbtt, bu szlrin mllifi el d tannm bir adam deyildi, he orta mktb drsliklrind yazlar da ap olunmurdu. Bellrinin qlmini qran xalqn balalarna indi mktblrd rsmi kild trbiysiz yazlar, mqallr, hekaylr oxutdururlar. Sovet hkmti zamannda uaqlar byyb 11-ci sinifd oxuyanda biologiya drslrind insann cinsiyyti haqqnda bhs edn mvzular ortaya xanda qz-olan bir-birindn v mllimdn utanb hya edrk drs oxuyurdu. Htta fikirlirdin ki, bu cr drslri "daskaya" xb nec danasan. Amma allahsz bir hkmtin mktbind vziyyt bel olduu halda grn mstqil Azrbaycanmzda uaqlarmza nlr tlqin edilir. lbtt, bunun iki sbbi vard. Birincisi bundan ibartdir ki, bhan edib deyirlr ki, masir dvrd yaayr. Msln "Sovet ua" gr o vaxt htta universitet bel mobil telefon gtir bilmirdis (nki o vaxt masir cihazlar yox idi) bu gn ibtidai sinif agirdi ayfonla glir drs. Zaman dyiib, nsillr dyiib, kitablar niy dyimsin. Bunlar demk istyir ki, bu cr fikirlri, olan-qz, sevgi, ail, cinsi yaxnlq v s. kimi mslrlr grk uaqlar indidn yrnsin. kincisi budur ki, bunlar demk istyir btn bunlar reallqdr. gr bu gn uaqlar kd, bazarda, evd, aild dostlaryla danarkn "a", ata-anasyyla danarkn "uff", "bsdi d", "mazgi elm d" v s. buna oxar ibarlrnd istifad edirs niy bu kimi jarqon szlr mktblinin drsliyin salmayaq. El trbiysiz yazb-oxuyanlardan (postmodern roman v eir mnasnda) biri bir df efird eir oxumaa balayanda grdk ki, eirinin sonrak cmlrlri xlaqsiz shnlri insann gz nnd canlandrr. Aparc drhal onun szn ksib dedi ki, "bu kimi eirlri ayxanada dostlarnla oxuyarsan, bura efirdir". Yax da eldi, gr bu oxucu z ata-anasna hrmt qoymursa bunu yeri efir yox, he ayxana da yox, belsinin yeri zibilxanadr. Bu xlaqsiz insan da sonralar sosial bklrd ssini bana atb deyirdi ki, bu gn cmiyyt bundan ibartdir, bu gn xalq beldir, ay n bilim bu reallqdr. Msln eird ifad etmy ald kimi rayondan gln pak-tmiz qz universitet girir v Bakda "zibili xr". lbtt, dediyimiz kimi aparq szn ksdi, davam etmy frsti olmayan xlaqsiz "air" d zal trk etdi. Amma o gedndn sonra xanm itiraklardan biri ox gzl sz dedi: "Biz demirik bel eylr yoxdur, amma grk biz bel hallarn olmamas n alaq, mnviyyat reklam edk"- dedi. Yuxarda qeyd ediln iki sbb glinc, birincisi budur ki, uaqlara cinsi mnasibtlri yrtmnn z ya hddi var ki, istr dinimizd istrs d psixologiyada bu kimi mslr yer verilib. Bir d cinsi mnasibt yrtmk istyn mgr kitabda yazld kimi kimins analndan xlaqsiz qadn obraz yaratmaldr? kincisi is el hrmtli itiraknn dediyyi kimidir; biz demirik ki, bel hallar cmiyytd yoxdur, bli vardr, .amma bir az da biz bel eylri ifa edib xalq daha da bdbxt etmmliyyik